

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»

ПІВДЕННИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

ПРАВОВЕ ЖИТТЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ**

ТОМ 2

**20–21 травня 2011 року
м. Одеса**

Одеса
ФЕНІКС
2011

П685

Правове життя сучасної України : матеріали Міжнародної наукової конференції професорсько-викладацького складу, 20–21 травня 2011 р., м. Одеса. Т. 2 / відп. ред. д-р юрид. наук. В.М. Дрьомін // Національний університет «Одеська юридична академія». — О. : Фенікс, 2011. — 478 с.
Укр., рос. та англ. мовами.
ISBN 978-966-438-399-5.

ББК 67(4Укр)я43
УДК 340(477)(063)

Приміч Д.В.	
ПРАВО НА КОЛЕКТИВНІ ПЕРЕГОВОРИ ЗА ПРОЕКТОМ	
ТРУДОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	420
Сауляк Ю.В.	
РОЗГЛЯД СУДАМИ СПРАВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ	
ЗАКОНОДАВСТВА ПРО СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ДІТЕЙ ВІЙНИ,	422
ВІЙНИ	
Шуліпа М.Ю.	
ДІЯ АКТИВ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЗА КОЛОМ ОСІБ	424
Сороочишин М.В.	
СУДОВИЙ ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ КОЛЕКТИВНИХ ТРУДОВИХ СПОРІВ	426

РОЗДІЛ 17. ПРОБЛЕМИ ЗЕМЕЛЬНОГО, АГРАРНОГО ТА ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА

Каракаш І.І.	
ЕКОЛОГО-ПРАВОВА КУЛЬТУРА ЯК СКЛАДОВА ЦИВІЛІЗАЦІЙНОЇ	
КУЛЬТУРИ	429
Платонова Є.О.	
ЕКОЛОГО-ПРАВОВІ ВИМОГИ ПРИ РОЗМІЩЕННІ ТА РОЗВИТКУ	
НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ	431
Сидор В.Д.	
ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОБГРУНТУВАННЯ ЗМІСТУ РАЦІОНАЛЬНОГО	
ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ	433
Степська О.В.	
ОСОБЛИВОСТІ УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ ЗАСТАВИ (ІПОТЕКИ)	
ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ	435
Черемнова А.І.	
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ІНФОРМУВАННЯ:	
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	437
Джуган В.О.	
ОСНОВИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ	
ТА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ ЕНЕРГЕТИКИ	439
Харитонов Т.Є.	
ЗЕМЕЛЬНИЙ СЕРВІТУТ: ОБМЕЖЕННЯ ЧИ ОБ'ЯЗАННЯ?	441
Юрескул В.О.	
ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ЧИННОМУ	
ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ	443
Гоцтинар С.Л.	
ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ	445
Чумаченко І.Є.	
ДОЗВІЛ НА СПЕЦІАЛЬНЕ ВОДОКОРИСТУВАННЯ ЯК МЕТОД	
ДЕРЖАВНОГО ВОДНОГО КОНТРОЛЮ	447
Бавієва Е.А.	
ДО ПИТАННЯ ПРО СПЕЦІАЛЬНИЙ ОРГАН ДЕРЖАВНОГО	
УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ В СВІТЛІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ	
РЕФОРМИ	449
Погорєлова О.М.	
ПОНЯТТЯ ТА ПРАВОВІ ВИМОГИ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ПРИБЕРЕЖНОЇ	
ЗАХИСНОЇ СМУГИ	451

*Юрескул В.О.,
кандидат юридичних наук, доцент кафедри аграрного,
земельного та екологічного права Національного університету
«Одеська юридична академія»*

ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ЧИННОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ

У ст. 50 Конституції України закріплено, що кожному гарантується право вільного доступу до інформації про стан довкілля, про якість харчових продуктів і предметів побуту, а також право на її поширення. Така інформація ніким не може бути засекречена (Конституції України // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141). Вільний доступ до інформації про стан навколишнього природного середовища (екологічна інформація) та вільне отримання, використання, поширення та зберігання такої інформації, за винятком обмежень, встановлених законом одержали подальший розвиток у ст. 9 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25 червня 1991 року.

З метою гарантування конституційного права на екологічну інформацію у ст. 10 вказаного Закону передбачається створення та функціонування мережі загальнодержавної екологічної автоматизованої інформаційно-аналітичної системи забезпечення доступу до екологічної інформації, а відповідно до ст. 15 цього Закону, до повноважень місцевих рад у галузі охорони навколишнього природного середовища відноситься забезпечення інформування населення про стан навколишнього природного середовища та функціонування місцевих екологічних автоматизованих інформаційно-аналітичних систем. Крім цього, за ст. 20 природоохоронного закону, до компетенції спеціально уповноважених органів державного управління в галузі охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів віднесено забезпечення роботи мережі загальнодержавної екологічної автоматизованої інформаційно-аналітичної системи забезпечення доступу до екологічної інформації, положення про яку затверджується Кабінетом Міністрів України.

Екологічна інформація у ст. 25 Закону «Про охорону навколишнього природного середовища» визначається як будь-яка інформація в письмовій, аудіовізуальній, електронній чи іншій матеріальній формі про: стан навколишнього природного середовища чи його об'єктів — землі, вод, надр, атмосферного повітря, рослинного і тваринного світу та рівні їх забруднення; біологічне різноманіття і його компоненти, включаючи генетично видозмінені організми та їх взаємодію із об'єктами навколишнього природного середовища; джерела, фактори, матеріали, речовини, продукцію, енергію, фізичні фактори (шум, вібрацію, електромагнітне випромінювання, радіацію), які впливають або можуть вплинути на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людей; загрозу виникнення і причини надзвичайних екологічних ситуацій, результати ліквідації цих явищ, рекомендації щодо заходів, спрямованих на зменшення їх негативного впливу на природні об'єкти та здоров'я людей; екологічні прогнози, плани і програми, заходи, в тому числі адміністративні, державну екологічну політику, законодавство про охорону навколишнього природного середовища; вит-

рати, пов'язані із здійсненням природоохоронних заходів за рахунок фондів охорони навколишнього природного середовища, інших джерел фінансування, економічний аналіз, проведений у процесі прийняття рішень з питань, що стосуються довкілля (Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25 червня 1991 року // Відомості Верховної Ради. — 1991. — № 41. — Ст. 546).

При цьому, Закон України «Про інформацію» у редакції від 13 січня 2011 року екологічну інформацію визначає інакше. Відповідно до ч. 1 ст. 13 названого Закону, інформація про стан довкілля (екологічна інформація) — це відомості та/або дані про: стан складових довкілля та його компоненти, включаючи генетично модифіковані організми, та взаємодію між цими складовими; фактори, що впливають або можуть впливати на складові довкілля (речовини, енергія, шум і випромінювання, а також діяльність або заходи, включаючи адміністративні, угоди в галузі навколишнього природного середовища, політику, законодавство, плани і програми); стан здоров'я та безпеки людей, умови життя людей, стан об'єктів культури і споруд тією мірою, якою на них впливає або може вплинути стан складових довкілля; інші відомості та/або дані (Про інформацію: Закон України у редакції від 13 січня 2011 року // Офіційний вісник України. — 2011. — № 10. — Ст. 445). Як впливає із зазначеної дефініції, у новій редакції Закону «Про інформацію» міститься звужене визначення екологічної інформації.

Слід відзначити, що частина друга ст. 13 Закону «Про інформацію» закріплює, що правовий режим інформації про стан довкілля (екологічної інформації) визначається законами України та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Проте, оскільки п. 2 «Прикінцевих положень» названого Закону передбачає, що до приведення законодавства України у відповідність із цим Законом акти законодавства застосовуються у частині, що не суперечить вказаному Закону виникає наступне питання: чи не стане це підставою для виключення зі складу екологічної інформації про загрозу виникнення надзвичайних екологічних ситуацій, результати ліквідації цих явищ, рекомендації щодо заходів подолання негативного впливу на природні об'єкти та здоров'я людей?

Логічність поставленого питання підтверджує той факт, що ч. 4 ст. 21 Закону «Про інформацію» серед відомостей, які не можуть бути віднесені до інформації з обмеженим доступом передбачає окремо відомості про стан довкілля, якість харчових продуктів і предметів побуту (п. 1 ч. 4 ст. 21) і окремо відомості про аварії, катастрофи, небезпечні природні явища та інші надзвичайні ситуації, що сталися або можуть статися і загрожують безпеці людей (п. 2 ч. 4 ст. 21). Подібне положення міститься й у ч. 2 ст. 13 Закону України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 року, де інформація про стан довкілля та інформація про аварії, катастрофи, небезпечні природні явища та інші надзвичайні події, що сталися або можуть статися і загрожують здоров'ю та безпеці громадян, розглядаються в окремих пунктах. (Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 року // Офіційний вісник України. — 2011. — № 10. — Ст. 446). Вважаємо, що визначення екологічної інформації у названих законодавчих актах має бути єдиним.